

GUIA DEL CODI DE PROCEDIMENT CIVIL

Francisco José Peláez Sanz

Presentació de la guia

I. Introducció: teoria general del procés civil

Tema 1. Activitat jurisdiccional

Tema 2. Els tribunals civils: normes de jurisdicció, competència i repartiment

Tema 3. Les parts

Tema 4. Les actuacions judicials

Tema 5. Els recursos

II. El procés de declaració

Tema 6. L'objecte del procés

Secció primera. - la primera instància

Tema 7. Actuacions potestatives prèvies a l'inici del procés

Tema 8. Al·legacions

Tema 9. Teoria general de la prova

Tema 10. Els mitjans de prova

Tema 11. Terminació

Secció segona. - la segona instància

Tema 12. La segona instància i els efectes del procés

Secció tercera. - els efectes del procés

Tema 13. Efectes del procés

III. La regulació dels diferents processos declaratius

Tema 14. L'ordenació dels procediments declaratius i la determinació del procediment adequat

Annex 1. Procediment ordinari

Annex 2. Procediment abreujat

Annex 3. Procediment d'injunció

Annex 4. Procediment de tutela sumaria

Annex 5. Procediment d'arrendaments

Annex 6. Processos no dispositius de persona i família: capacitat, filiació i matrimoni

Annex 7. Procediment laboral

IV. El procés d'execució

Tema 15. El procés d'execució

Tema 16. Les diferents formes d'activitat executiva

V. Els mitjans de resolució alternativa de litigis

Tema 17. Els mitjans de resolució alternativa de litigis

VI. Jurisdicció voluntària

Tema 18. Jurisdicció voluntària

La Guia s'ha estructurat en sis grans CAPÍTOLS:

I. Introducció: teoria general del procés civil

II. El procés de declaració

III. La regulació dels diferents processos declaratius

IV. El procés d'execució

- V. Els mitjans de resolució alternativa de litigis.
- VI. La jurisdicció voluntària.

I. INTRODUCCIÓ: TEORIA GENERAL DEL PROCÉS CIVIL

Per tal de poder conèixer els procediments civils andorrans, cal partir del correcte coneixement dels principis i formes que els regeixen, així com de les institucions i actuacions processals comuns a tots ells.

TEMA 1. L'ACTIVITAT JURISDICCIONAL

I.- EL PROCÉS COM A INSTRUMENT DE L'ACTIVITAT JURISDICCIONAL

- A) La jurisdicció contenciosa (el conflicte com a pressupost).
- B) La jurisdicció voluntària com a via per resoldre les peticions de tutela sense que hi hagi conflicte o contradicció.

II.- LES NORMES PROCESSALS

- A) Naturalesa imperativa de les normes processals
- B) Fonts de el Dret Processal Civil Andorrà. L'estructura del Codi de Procediment Civil. La importància de la jurisprudència.
- C) Aplicació en el temps de les normes processals
- D) Àmbit territorial de les normes processals
- E) Supletorietat de la Llei de el Codi de Procediment Civil.

III.- L'ORGANITZACIÓ DE LA JURISDICCIO CIVIL ANDORRANA

- A) L'organització jurisdiccional civil.
- B) Els conflictes de competència
- C) Altres qüestions organitzatives.
 - 1. L'estatut dels Batlles i Magistrats.
 - 2. El govern de l'organització judicial. El Consell Superior de la Justícia
- D) Altres òrgans i col·laboradors de la justícia.
 - 1. Els secretaris judicials.
 - 2. El Saig.
 - 3. El ministeri fiscal.
 - 4. Cooperadors de l'Administració de Justícia: La Policia Judicial. Els Advocats. Els procuradors dels Tribunals.

IV.- PRINCIPIS I FORMES DEL PROCÉS

- A) Els principis jurídic-naturals
 - 1. Principi d'audiència. La importància de la notificació.
 - 2. Principi d'igualtat i bilateralitat.
 - 3. El recurs d'empara constitucional contra resolucions i actes jurisdiccionals.
- B) El principi jurídic tècnic dispositiu o de justícia sol·licitada
 - 1. Principi dispositiu i principi d'aportació de part; manifestacions i limitacions del principi d'aportació de part.
 - 2. El principi dispositiu i la forma contradictòria.
 - 3. El principi d'adquisició processal.
- C) El principi de legalitat processal.
- D) Formes del procés
 - 1. Escriptura i oralitat.
 - 2. Conseqüències de la forma escrita: ordre dels actes, preclusió i eventualitat. L'impuls processal.
 - 3. Conseqüències de la forma oral: concentració i immediatesa.
 - 4. Publicitat i secret.

V.- DRETS DELS JUSTICIABLES

- A) Dret d'accés als Tribunals; el seu significat.
- B) Dret dels justiciables al procés i a una sentència de fons: la instància com a dret al procés.
- C) Dret dels justiciables a una tutela jurisdiccional concreta: l'acció.

TEMA 2. ELS TRIBUNALS CIVILS: NORMES DE JURISDICCIO, COMPETÈNCIA I REPARTIMENT.

I.- LA JURISDICCIO DELS TRIBUNALS CIVILS

- A) L'extensió i límits de la jurisdicció dels tribunals civils. Jurisdicció, competència i repartiment.
- B) La "competència internacional" dels tribunals andorrans.
- C) La "jurisdicció per raó de l'objecte".
 - 1. Normes reguladores.
 - 2. La Prejudicialitat:
 - a) Penal.
 - b) Administrativa.
 - c) Civil;
 - d) Constitució andorrana.
 - e) Tribunal Europeu de Drets Humans.
- D) Pèrdua de la jurisdicció civil dels Tribunals: la submissió a un arbitratge o una mediació.

II.- LA COMPETÈNCIA DELS TRIBUNALS CIVILS

- A) La "competència objectiva".
- B) La "competència funcional".

III.- TRACTAMENT PROCESSAL DE LA FALTA DE JURISDICCIO I DE LA FALTA DE COMPETÈNCIA

- A) Falta de jurisdicció.
 - 1. Competència internacional (Apreciació d'ofici; Impugnació a instància de part; Recursos).
 - 2. Jurisdicció per raó de l'objecte (Apreciació d'ofici; Impugnació a instància de part; Recursos).
- B) Falta de competència
 - 1. Competència objectiva (Apreciació d'ofici; Impugnació a instància de part; Recursos).
 - 2. Competència funcional (Apreciació d'ofici; Impugnació a instància de part; Recursos).
- C) La declinatòria.
- D) Nul·litat dels actes processals realitzats per un Tribunal amb falta de jurisdicció o de competència objectiva o funcional.

IV.- LA DETERMINACIO DEFINITIVA DE L'ORGAN JURISDICCIONAL I DEL JUTJADOR

- A) Repartiment d'assumptes.
- B) Canvi de el personal jutjador sense alteració de la competència: Abstenció i recusació de Jutges i de Magistrats.

TEMA 3. LES PARTS

I.- CONCEPTE I PRESSUPOSTOS SUBJECTIUS DEL PROCÉS I DE L'ACCIÓ

- A) Concepte de part.
 - B) Capacitat.
 - 1. Capacitat per ser part.
 - 2. Capacitat processal i representació.
 - 3. Tractament processal de la capacitat:
 - a) Apreciació d'ofici.
 - b) Impugnació a instància de part.
 - C) Legitimació.
 - 1. Concepte i finalitat.
 - 2. Classes:
 - a) Pròpia o Ordinària.
 - b) Impròpia o Extraordinària; especial consideració de la legitimació per a la defensa dels interessos dels consumidors.
 - 3. Tractament processal.
 - D) Interès legítim.

II.- COMPAREIXENÇA I ACTUACIO EN JUDICI DE LES PARTS

- A) Compareixença en judici i representació.
- B) La defensa i assistència tècnica per Advocat.
 - 1. Defensa i assistència tècnica obligatòria o lliure; intervenció no preceptiva de l'Advocat.

2. Requisits per actuar vàlidament davant els tribunals de justícia.
3. Cessament de la defensa de l'advocat.
4. Tractament processal de la defensa i assistència tècnica.

- C) La representació processal per un advocat o per un procurador dels Tribunals; la "capacitat de postulació".
1. Representació processal voluntària com a norma excepte la necessitat d'anar amb representant les persones jurídiques.
 2. Requisits per actuar vàlidament com a representant davant els Tribunals de Justícia.
 3. El "poder" de l'advocat i del procurador. Poder notarial i "apud acta". Poder general i poder especial.
 4. Drets i deures de l'advocat i procurador.
 5. Cessament de l'advocat i del procurador
 6. Honoraris de l'advocat i del procurador. El procediment per a la seva reclamació.
 7. Tractament processal de la "capacitat de postulació".

III.- OBLIGACIONS ECONÒMIQUES DE LES PARTS

- A) Deure del pagament de les costes i despeses del procés.
- B) Assistència jurídica gratuïta.
- C) Procediments per a obtenir el pagament dels honoraris de l'advocat i del procurador.
- D) La condemna en costes.
1. Normes generals.
 2. Supòsits especials.
 3. Contingut de les costes.
 4. Sol·licitud d'execució i taxació de costes.
- E) Sancions governatives en cas de mala fe, abús i frau. (Art. 5.2 CPCA)

IV.- PLURALITAT, INTERVENCIÓ I CANVI DE PARTS

- A) Pluralitat de parts
1. El litisconsorci: concepte i classes.
 2. El litisconsorci voluntari.
 3. El litisconsorci necessari.
 4. Tractament processal del litisconsorci.
- B) Intervenció de tercers en el procés i la successió processal.
1. La intervenció processal:
 - a) Concepte i classes.
 - b) La intervenció voluntària.
 - c) La intervenció provocada.
 - d) La intervenció per crida de Tribunal.
 2. La successió processal o canvi de part:
 - a) Per causa de mort.
 - b) Inter vivos o per transmissió de l'objecte litigiós.

TEMA 4. LES ACTUACIONS JUDICIALS

I. FETS I ACTES PROCESSALS

- A) Principi general: la bona fe processal.
- B) Inici i finalització del procés.
- C) Requisits dels actes processals.
1. Lloc de les actuacions judicials.
 2. Temps de les actuacions judicials:
 - a) El període ordinari de l'activitat dels Tribunals.
 - b) El temps hàbil per a les actuacions judicials.
 - c) Improrrogabilitat dels termes i preclusió processal.
 - d) El còmput dels terminis.
 3. Forma de les actuacions judicials:
 - a) L'audiència pública. Oralitat i immediatesa.
 - b) Publicitat.
 - c) La llengua oficial.
- D) Fe pública judicial i documentació de les actuacions.
1. Fe pública judicial.

2. Documentació de les actuacions.
3. Formació, custòdia i conservació de les actuacions i resolucions.
4. La protecció de dades de caràcter personal en l'àmbit de l'Administració de Justícia.

E) Règim d'ineficàcia dels actes processals.

II.- LES RESOLUCIONS PROCESSALS

A) Classes.

1. Resolucions judicials.
2. Resolucions del secretari judicial.
3. Resolucions del "Saig" i del Notari.

B) Forma, publicació i arxiu.

C) Resolucions orals.

D) Termini per a dictar resolucions.

E) Vinculació i invariabilitat de les resolucions. Aclariment, correcció, esmena i complement de les resolucions judicials.

F) Resolucions definitives i fermes.

III.- ACTES DE COMUNICACIÓ

A) Actes de comunicació judicial.

1. Classes i contingut.

2. Temps.

3. Lloc i forma:

a) Comunicació amb parts no personades en el procés.

b) Comunicació amb les parts ja personades.

c) Comunicació amb altres persones i entitats que es relacionen i col·laboren amb l'administració de justícia.

d) Comunicació amb els testimonis, els perits i altres persones que hi intervenen en el procés.

e) Comunicació per edictes.

f) Eficàcia i tractament processal.

B) L'auxili judicial.

1. Auxili judicial.

2. Cooperació jurídica internacional.

TEMA 5. ELS RECURSOS

EL SISTEMA DE RECURSOS

A) Concepte i disposicions generals.

B) Recurs de reposició.

C) Impugnació d'acords del Secretari Judicial, del "Saig" i del Notari.

D) Recurs d'apel·lació.

1. Recurs d'apel·lació contra sentències definitives.

2. Recurs d'apel·lació contra altres resolucions processals definitives.

E) Altres mitjans de revisió i impugnació.

1. El judici de revisió.

2. El procés d'empara constitucional:

a) Competències del Tribunal Constitucional.

b) Disposicions per a tots els processos davant el Tribunal Constitucional.

c) Recurs d'empara.

II. EL PROCÉS DE DECLARACIÓ

En existir dues grans fases en el procés civil, la declarativa i la d'execució, en aquesta GUIA també diferenciarem aquests dos grans apartats, analitzant-ne primer els processos de declaració, per encarar posteriorment el procés d'execució.

Per tal de poder comprendre millor com s'articulen i operen les diferents fases, instruments i actes processals que conformen el procés de declaració, utilitzant com a referència el procediment ordinari (procediment tipus), s'ha estructurat un "procés ideal" en el qual s'exposa de forma cronològicament ordenada tot el que es pot fer en un procés de declaració;

així, serem en condicions de conèixer perfectament com operen a la pràctica tots els instruments i actuacions que ha previst la llei. No podem oblidar que els diferents procediments declaratius s'estructuraran utilitzant el que ara s'exposa; així, coneixent la totalitat de les eines processals, resultarà molt més fàcil entendre com s'estructuren els diferents processos de declaració, tant de generals com d'especials (no és possible entrar directament dins els procediments si abans no s'han exposat els diferents actes que els integren i conformen)

TEMA 6. L'OBJECTE DEL PROCÉS

I. L'ACCIÓ AFIRMADA COM A OBJECTE DEL PROCÉS

- A) Introducció: la funció jurisdiccional i el procés de declaració.
B) Delimitació de l'objecte del procés (elements identificadors de l'acció).
1. Subjectes.
 2. El que es demana ("*petitum*"); classes d'acció segons la tutela sol·licitada: accions de condemna, accions merament declaratives i accions constitutives.
 3. Causa de demanar ("*causa petendi*").

II. EL PROCÉS AMB PLURALITAT D'OBJECTES

- A) Acumulació d'accions
1. Acumulació inicial d'accions: a) Acumulació objectiva d'accions. b) Acumulació subjectiva d'accions.
 2. Acumulació d'accions sobrevinguda o per inserció:
 - a) Ampliació de la demanda.
 - b) Reconvençió.
 3. Requisits o pressupòsits processals d'admissibilitat de l'acumulació d'accions:
 - a) Requisits o pressupòsits relatius a la jurisdicció o competència.
 - b) Requisits o pressupòsits relatius al procediment.
 - c) Regles especials per a determinar la quantia en processos amb pluralitat d'objectes.
 4. Acumulació indeguda d'accions. El seu tractament processal.
- B) Acumulació de processos.
1. Disposicions generals.
 2. Acumulació de processos pendents davant un mateix tribunal.
 3. Acumulació de processos pendents davant de diferents tribunals.
 4. Acumulació de processos singulars a un d'universal.

Secció Primera. - LA PRIMERA INSTÀNCIA

El procés de declaració andorrà ha optat per un sistema de doble instància o doble enjudiciament. Per això, primer analitzarem les diferents fases de la primera instància, per a posteriorment estudiar la segona instància, a la qual s'hi accedeix mitjançant el recurs d'apel·lació.

TEMA 7. ACTUACIONS POTESTATIVES PRÈVIES A LA INICIACIÓ DEL PROCÉS

I. DILIGÈNCIES PRELIMINARS

- A) Classes.
B) Competència i procediment.

II.- ACTIVITATS DE PROVA

- A) Anticipació de la prova.
B) Mesures d'assegurament de la prova.

III.- MESURES CAUTELARS

- A) Concepte, naturalesa i finalitat.
B) Característiques de les mesures cautelars.
C) Pressupòsits per a l'adopció i efectivitat de les mesures cautelars.
D) Classes de mesures cautelars.
E) El procediment per a la seva adopció.
1. Competència i sol·licitud.
 2. L'adopció amb audiència al demandat.
 3. L'adopció sense audiència prèvia del demandat.

4. L'execució de les mesures cautelars acordades.
5. Reiteració, modificació, manteniment i revocació.
6. Determinació dels danys i perjudicis derivats de la desestimació.

Subsecció Primera. - Fase d'al·legacions

TEMA 8. AL·LEGACIONS

I.- DEMANDA I AL·LEGACIONS INICIALS

- A) Pretensió i demanda
- B) La demanda.
1. Concepte, requisits i estructura.
 2. Presentació de documents, dictàmens, informes, i altres mitjans i instruments.
 3. Forma de presentació d'escrits i documents.
 4. Temps de presentació de documents.
 5. Les còpies dels escrits i documents i el seu trasllat.
 6. Defectes en la presentació d'escrits.
 7. L'admissió de la demanda i el defecte legal en la manera de proposar la demanda.
- C) La litispendència.
1. Concepte.
 2. Temps.
 3. Efectes:
 - a) Efectes jurídic materials.
 - b) Efectes jurídic processals.
- D) Altres vies per a formular al·legacions l'actor amb posterioritat a la demanda.

II.- CONDUCTES POSSIBLES DEL DEMANDAT ENFRONT LA DEMANDA

- A) Conductes passives.
1. La rebel·lia.
 2. La inactivitat: compareixença sense resposta.
- B) Conductes actives: la resposta a la demanda.
1. Concepte.
 2. L'assentiment.
 3. La negació:
 - a) Negació fàctica.
 - b) Negació jurídica.
 4. Les excepcions:
 - a) Excepcions processals.
 - b) Excepcions materials; especial consideració de l'al·legació d'existència d'un crèdit compensable i l'al·legació de la nul·litat del negoci jurídic en què es fonamenta la demanda.
 5. La reconvenció.
- C) L'escrit de contestació a la demanda: estructura i contingut.
- D) Altres vies per formular al·legacions el demandat amb posterioritat a la contestació a la demanda.

Subsecció Segona. - Fase de prova

TEMA 9. TEORIA GENERAL DE LA PROVA

- A) Concepte de prova.
- B) Regulació de la prova civil.
- C) Objecte de la prova.
- D) Exempció de prova.
- E) Mitjans de prova.
- F) Proposició de prova.
1. Iniciativa de l'activitat probatòria:
 - a) Principi general a instància de part.
 - b) La proposició d'ofici pel tribunal.

2. Forma de la proposició de prova.

G) Admissió i inadmissió de proves.

1. Els criteris de legalitat, utilitat, pertinència, necessitat i proporcionalitat.
2. Il·licitud de la prova.
3. Moment processal per a l'admissió i inadmissió de les proves proposades.
4. Admissió de fets nous o de nova notícia.

H) Pràctica de la prova.

1. Ordre de pràctica dels mitjans de prova.
2. Forma de practicar-ne les proves:
 - a) En general.
 - b) Particularitats dels interrogatoris: comunicació dels declarants; Interrogatori domiciliari; acarament entre els declarants; obligatorietat de comparèixer al judici oral; formulació de preguntes.
3. El temps de la prova:
 - a) Principi general de concentració o unitat d'acte.
 - b) La prova anticipada.
 - c) Mesures d'assegurament de la prova.
 - d) La pràctica de la prova de fets nous o de nova notícia.

4. Sancions per incompliment de les normes sobre pràctica de prova.

I) Valoració de la prova: prova lliure, prova taxada i apreciació conjunta de la prova.

J) Càrrega de la prova.

TEMA 10. ELS MITJANS DE PROVA

I.- L'INTERROGATORI DE LES PARTS I DELS TESTIMONIS

A) Confessió o Interrogatori de les parts.

1. Concepte i subjectes de l'interrogatori.
2. Manera de formular les preguntes; la seva admissió i impugnació.
3. La declaració de les parts.
4. El comportament de les parts davant de l'interrogatori: incompareixença; negativa a declarar; respostes evasives.
5. Valoració de l'interrogatori de les parts.

B) Interrogatori de testimonis.

1. Concepte i idoneïtat per a ser testimoni.
2. El testimoni perit.
3. Designació de testimonis.
4. El rebuig dels testimonis (els "defectes") i la seva valoració.
5. Manera de formular les preguntes; la seva admissió i impugnació; les preguntes generals.
6. La declaració dels testimonis.
7. Indemnització als testimonis.
8. Valoració de les declaracions dels testimonis.

II.- ELS DOCUMENTS

A) Concepte i classes de documents.

1. Documents públics.
2. Documents privats.

B) Presentació de documents.

1. Temps d'aportació dels documents.
2. Forma d'aportació dels documents:
 - a) En general.
 - b) Documents públics.
 - c) Documents privats.
3. Força probatòria dels documents:
 - a) Documents públics;
 - b) Els documents públics estrangers.
 - c) Documents privats.

4. Impugnació de la valor probatori dels documents:

- a) Documents públics.
 - b) Documents privats.
- C) Exhibició de documents.
- 1. Sol·licitud d'exhibició i deure d'exhibir:
 - a) Entre parts. Efectes de la negativa a exhibir documents.
 - b) Tercers.
 - c) Entitats oficials.
 - 2. Incorporació dels documents exhibits.

III.- DICTÀMENS PERICIALS

- A) Concepte i naturalesa.
- B) Condicions i titulació dels perits.
- C) Drets i deures dels perits.
- D) Classes de dictàmens:
 - 1. Dictàmens elaborats per perits designats per les parts.
 - 2. dictàmens elaborats per perits designats pel Tribunal.
- E) Proposició i aportació de dictàmens pericials.
 - 1. Dictàmens per perits designats per les parts.
 - 2. Dictàmens per perits designats pel Tribunal.
- F) La determinació judicial del perit.
 - 1. Relacions o llistes de perits.
 - 2. Designació judicial dels perits.
 - 3. Acceptació i presa de possessió dels perits.
 - 4. Recusación i rebuig dels perits.
- G) L'elaboració del dictamen pels perits designats pel Tribunal.
 - 1. Pressupostos dels dictàmens pericials i provisió de fons.
 - 2. Auxili judicial als perits.
 - 3. Operacions pericials.
 - 4. Contingut dels dictàmens pericials.
 - 5. Honoraris professionals dels perits.
- H) Emissió, ratificació i actuació dels perits en el judici oral.
- I) La pericial cal·ligràfica i la confrontació de documents electrònics com a dictamen específic.
- J) Concurrencia dels perits en els reconeixements judicials.
- K) Valoració dels dictàmens pericials.

IV.- RECONeixEMENTS JUDICIALS

- A) Concepte, objecte i finalitat.
- B) Sol·licitud i admissió de el reconeixement judicial.
- C) Realització de el reconeixement judicial.
 - 1. Lloc de realització.
 - 2. Pràctica de el reconeixement judicial individualment.
 - 3. Pràctica de el reconeixement judicial juntament amb altres mitjans probatoris.
 - 4. Reconeixement de persones.
- D) Documentació i constància del reconeixement.
- E) Valoració dels reconeixements judicials.

V.- LA REPRODUCCIÓ PER MITJANS TÈCNICS DE LA PARAULA, EL SO I LA IMATGE I ELS INSTRUMENTS QUE PERMETEN ARXIVAR I CONÈIXER DADES RELLEVANTS PER AL PROCÉS

- A) El seu reconeixement com a mitjà de prova sense regulació.
- B) Instruments de filmació, enregistrament i semblants: proposició, pràctica, acta i custòdia dels materials i el seu valor probatori.
- C) Instruments que permeten arxivar, conèixer o reproduir dades rellevants per al procés: proposició, pràctica, acta i custòdia dels materials i el seu valor probatori.

VI.- LES PRESUMPCIONS

- A) Concepte i naturalesa jurídica.
- B) Classes.
 - 1. Presumpcions legals.
 - 2. Presumpcions judicials.
- C) La seva aplicació en el procés.

Subsecció tercera. - Terminació de el procés

TEMA 11. TERMINACIÓ

I.- TERMINACIÓ NORMAL DEL PROCÉS: ACTUACIONS FINALS I SENTÈNCIA

- A) "Conclusions" sobre els fets i sobre els arguments jurídics.
- B) Diligències per a millor proveir.
- C) La sentència.
 - 1. Principi de justícia sol·licitada.
 - 2. Terme per dictar la sentència.
 - 3. Exhaustivitat i congruència de la sentència amb les pretensions de les parts (tipus d'incongruència); claredat i precisió.
 - 4. Motivació de la sentència.

II.- EL PODER DE DISPOSICIÓ DE LES PARTS SOBRE EL PROCÉS I LES SEVES PRETENSIONS: PARALITZACIÓ I TERMINACIÓ ANORMAL DEL PROCÉS

- A) Qüestions generals prèvies.
- B) Paralització o suspensió.
- C) Vies específiques d'acabar anormalment un procés per disposició de les parts.
 - 1. Renúncia de l'actor.
 - 2. Assentiment del demandat.
 - 3. Desistiment:
 - a) Unilateral.
 - b) Bilateral.
 - c) El desistiment dels recursos.
 - 4. Transacció:
 - a) Naturalesa, classes i efectes.
 - b) Especial consideració de la transacció judicial.
 - 5. Caducitat de les actuacions.
 - 6. La mediació i l'arbitratge.
- D) Via general: Terminació del procés per satisfacció extra processal o mancança sobrevinguda d'objecte.
- E) "Sobreseïment" i "arxiu" del procés per causes diferents de la disposició de les parts. (Entre d'altres, arts. 62.3 150.3, 157 ... CPCA)

Secció Segona. - LA SEGONA INSTÀNCIA

S'hi accedeix mitjançant el recurs d'apel·lació, el coneixement del qual es reserva en exclusiva a la sala civil del Tribunal Superior de Justícia, per la qual cosa té una doble funció: revisar el que s'ha fet en primera instància i crear la doctrina jurisprudencial processal civil mercantil .

TEMA 12. LA SEGONA INSTÀNCIA

I.- APEL·LACIÓ I SEGONA INSTÀNCIA. LA UNIFICACIÓ DE DOCTRINA JURISPRUDENCIAL

II.- DISPOSICIONS GENERALS.

- A) Resolucions susceptibles de ser recorregudes en apel·lació.
- B) Tribunal competent.
- C) Àmbit i efectes del recurs d'apel·lació.

III.- SUBSTANCIACIÓ DE L'APEL·LACIÓ CONTRA SENTÈNCIES DEFINITIVES

- A) Interposició del recurs.
 - 1. Temps i forma.

2. Motius d'apel·lació.
 3. Proposició de prova en segona instància.
 4. Admissió de el recurs d'apel·lació.
 5. Sol·licitud i remissió de les actuacions de primera instància.
- B) Oposició al recurs i impugnació de la sentència (l'anomenat "recurs d'adhesió").
- C) L'assegurament de les sentències condemnatòries.
1. Disposicions generals:
 - a) Finalitat.
 - b) Abast de les mesures d'assegurament.
 - c) Tribunal competent.
 - d) Termini de sol·licitud de les mesures d'assegurament.
 - e) Classes de mesures d'assegurament.
 2. Procediment:
 - a) Escrit de sol·licitud.
 - b) Decisió sobre les mesures d'assegurament.
 - c) Oposició a les mesures d'assegurament.
 - d) Pràctica de les mesures d'assegurament.
 3. Confirmació o revocació de la sentència assegurada en resoldre el recurs d'apel·lació:
 - a) Confirmació de la sentència.
 - b) Revocació de la sentència.
- D) Designació del Magistrat Ponent, admissió de proves, assenyalament i desenvolupament de la vista.
- E) Resolució de l'apel·lació.
1. El seu contingut en funció dels motius al·legats.
 2. La congruència de la resolució; prohibició de la "reformatio in peius".
 3. Recursos.
- F) Substanciació de l'apel·lació contra les interlocutòries definitives.

Secció Tercera. - ELS EFECTES DEL PROCÉS

En arribar a la fi de el procés a l'haver adquirit fermesa la resolució que li posa fi, hem de conèixer quins efectes produeix aquesta resolució, i si es pot modificar d'alguna manera.

TEMA 13. EFECTES DEL PROCÉS

I.- LA COSA JUTJADA

- A) Fermesa i invariabilitat de les resolucions.
- B) Les resolucions processals i la cosa jutjada.
 1. La cosa jutjada formal.
 2. La cosa jutjada material:
 - a) Concepte i naturalesa jurídica.
 - b) Funció negativa o excoent i funció positiva o prejudicial de la cosa jutjada.
 - c) Límits de la cosa jutjada: Subjectius, Objectius i Temporals.
 - d) Tractament processal: Funció negativa; Funció positiva.
- C) Resolucions fermes sense autoritat de cosa jutjada

II.- MITJANS DE RESCISSIÓ O DE REVOCACIÓ DE LA COSA JUTJADA

- A) Qüestions generals; la naturalesa dels instruments de rescissió i revocació.
- B) L'audiència del condemnat en rebel·lia.
 1. Concepte, fonament i naturalesa.
 2. Pressupostos.
 3. Procediment, sentència i efectes.
- C) La revisió de sentències fermes.
 1. Concepte i naturalesa.
 2. Àmbit d'aplicació i motius de revisió.
 3. Tribunal competent.
 4. Legitimació.

5. Terminis d'interposició.
6. Dipòsit, procediment, sentència i els seus efectes.

D) L'"incident" de nul·litat d'actuacions o la "nul·litat de les resolucions fermes".

1. Concepte, naturalesa i finalitat.
2. Àmbit d'aplicació i motiu de nul·litat.
3. Tribunal competent.
4. Termini per promoure l'incident.
5. Procediment, decisió i els seus efectes.

III. LA REGULACIÓ DELS DIFERENTS PROCESSOS DECLARATIUS

Amb l'exposició realitzada fins ara, ja es coneix com opera un procés de declaració des que comença fins que acaba amb sentència ferma. En aquest moment, ja estem en condicions de conèixer els diferents tipus de procediments que ha previst el nou ordenament processal civil andorrà.

TEMA 14.L'ORDENACIÓ DELS PROCEDIMENTS DECLARATIUS I LA DETERMINACIÓ DEL PROCEDIMENT ADEQUAT

I.- L'ORDENACIÓ DELS PROCEDIMENTS DECLARATIUS AL CODI DE PROCEDIMENT CIVIL ANDORRÀ

A) Els processos civils:

1. Els processos de declaració ordinaris i els processos de declaració especials.
2. Els processos universals: els processos de concurs de creditors i fallida i els processos successoris.

B) Els processos de declaració ordinaris.

1. El procediment ordinari. ANNEX 1
2. El procés abreujat. ANNEX 2

C) Els processos de declaració especials.

1. La tutela privilegiada del crèdit: el procediment d'injunció. ANNEX 3
2. El procediment de tutela sumària. ANNEX 4
3. Els procediments d'arrendaments. ANNEX 5
4. Els processos no dispositius de persona i família: capacitat, filiació i matrimoni. ANNEX 6
5. El procediment laboral. ANNEX 7
6. Altres procediments especials.

D) Mitjans de solució alternativa de conflictes.

1. L'arbitratge.
2. La mediació.

E) La jurisdicció voluntària.

II.- LA DETERMINACIÓ DEL PROCEDIMENT ADEQUAT

A) La matèria com a criteri preferent i especial.

B) La quantia com a criteri subsidiari.

C) La determinació de la quantia.

D) Tractament processal de la determinació del procediment.

1. Control d'ofici.
2. Impugnació a instància de part.
3. Recursos.

IV. EL PROCÉS D'EXECUCIÓ

El Codi de procediment civil ha optat per un únic procediment d'execució forçosa, respectant les particularitats de el sistema d'execució andorrà, centrades, especialment en la figura del "Saig".

Secció Primera. - El procés d'execució

TEMA 15. EL PROCÉS D'EXECUCIÓ

I.- PRESSUPOSTOS I OBJECTE DE L'EXECUCIÓ FORÇOSA

A) a funció del procés d'execució

1. Necessitat d'aconseguir l'efectivitat o realització pràctica de el dret:
 - a) Execució i declaració: les mesures cautelars i l'assegurament de les sentències condemnatòries.
 - b) Execució i responsabilitat.

2. Naturalesa de l'activitat executiva.
3. Pressupostos de l'execució: acció i títol executius.
4. Execució singular i execució concursal o universal.
5. L'objecte de l'execució.

B) Els Títols Executius

1. El títol executiu com a document típic.
2. Els títols executius estrangers (reconeixement i execució de resolucions judicials o administratives estrangeres):
 - a) Reconeixement i execució de resolucions judicials estrangeres que adoptin mesures cautelars o provisionals.
 - b) Reconeixement i execució de resolucions judicials o administratives estrangeres relatives a pensions compensatòries.
 - c) Reconeixement i execució de resolucions judicials estrangeres relatives a la custòdia dels menors d'edat.
 - d) Reconeixement i execució de resolucions judicials fermes estrangeres. Procediment d'exequatur.

3. L'execució impròpia: sentències merament declaratives i sentències constitutives.

II.- ELS SUBJECTES DEL PROCÉS D'EXECUCIÓ

1. El tribunal competent:
 - a) La seva competència en l'execució forçosa.
 - b) Competència del Tribunal en casos d'impugnació.
2. El "Saig". La seva competència en l'execució forçosa.
3. Les parts de l'execució:
 - a) Legitimació ordinària.
 - b) Legitimació en casos especials: Successió; Execució d'un deutor solidari.
4. Els tercers.
5. Representació i defensa.
6. Les costes en execució.

III.- LA SUBSTANCIACIÓ DE L'EXECUCIÓ

- A) La iniciació del procés: demanda executiva i el despatx de l'execució
 1. Demanda executiva i sol·licitud d'execució:
 - a) Contingut i documents de la "demanda" d'execució (execució davant del tribunal).
 - b) Contingut i documents de la "sol·licitud" d'execució (execució davant el "Saig").
 2. Despatx de l'execució:
 - a) Pressupostos o requisits: caducitat i espera.
 - b) Admissió de la demanda i de la sol·licitud d'execució.
 - c) Forma i contingut de l'acte i de l'acord d'execució: Resolució despatxant o denegant l'execució; el seu contingut. Acord d'execució del "Saig".
 3. Acumulació d'execucions.
- B) Oposició de l'execució, impugnació d'actes d'execució, suspensió i fi de l'execució
 1. Oposició a l'execució davant de la interlocutòria despatxant execució o l'acord d'execució:
 - a) Concepte i naturalesa.
 - b) L'escrit d'oposició: competència per conèixer, termini i legitimació per interposar-lo.
 - c) Motius d'oposició: Oposició basada en defectes o causes formals. Oposició basada en motius o causes de fons.
 - d) No admissió de l'oposició.
 - e) Substanciació un cop admesa l'oposició a tràmit.
 - f) Resolució de l'oposició de forma i de fons a l'execució i els seus efectes.
 2. Impugnació d'actes concrets d'execució de Tribunal i del "Saig".
 3. Suspensió de l'execució:
 - a) Concepte i naturalesa.
 - b) Causes de suspensió: Norma general. Supòsits especials.
 4. Terminació o sobreseïment de l'execució.

Secció Segona. - Les diferents formes d'activitat executiva.

TEMA 16. LES DIFERENTS FORMES D'ACTIVITAT EXECUTIVA

I.- L'EXECUCIÓ DINERÀRIA

- A) Objecte o àmbit de l'execució dinerària
- B) Pressupost de l'execució dinerària: quantitat de diners líquida. La liquidació de sentències il·líquides
1. Determinació de la quantitat objecte del despatx de l'execució.
 2. L'execució d'obligacions en moneda estrangera.
 3. L'ampliació de l'execució forçosa dinerària.
 4. Supòsits de liquidació de condemnes il·líquides.
 5. Procediment de liquidació de condemnes líquides:
 - a) Petició de liquidació i trasllat.
 - b) No oposició del deutor.
 - c) Oposició del deutor i vista.
 - d) Resolució i recursos.
- C) Actes d'execució forçosa dinerària
1. Embargament, garantia i venda dels béns i drets.
 2. Entrega de béns mobles i immobles.

II.- EXECUCIÓ NO DINERÀRIA: LES MODALITATS D'EXECUCIÓ NO DINERÀRIA

- A) Disposicions generals
1. Interès en què les sentències es compleixin en els seus propis termes.
 2. Objecte de l'execució no dinerària.
 3. Requeriment i mesures de garantia de l'execució forçosa no dinerària.
- B) Execució de condemnes de "donar" o "lliurar" una cosa diferent a una quantitat de diners
1. Lliurament d'una cosa moble determinada, documents o animals.
 2. Lliurament de coses genèriques o indeterminades.
 3. Lliurament d'immobles. Els ocupants en els immobles.
- C) Execució de condemnes de "fer"
1. Requeriment i fixació del termini per fer.
 2. Activitat executiva si s'incompleix el requeriment; supòsits:
 - a) Condemna de fer no personalíssim.
 - b) Condemna de fer personalíssim.
 - c) Condemna a l'emissió d'una declaració de voluntat.
- D) Execució de condemnes de "no fer"

V. ELS MITJANS DE RESOLUCIÓ ALTERNATIVA DE LITIGIS

Analtzat el procediment jurisdiccional, per tenir una visió completa de la funció jurisdiccional a Andorra, convé fer una referència als mitjans de resolució alternativa de litigis.

TEMA 17. ELS MITJANS DE RESOLUCIÓ ALTERNATIVA DE LITIGIS

I.- L'ARBITRATGE I LA JURISDICCIÓ CONTENCIOSA

- A) Qüestions generals prèvies.
1. L'arbitratge, el seu àmbit d'aplicació i les matèries objecte de l'arbitratge.
 2. Principi general de no intervenció dels òrgans jurisdiccionals.
 3. El conveni d'arbitratge:
 - a) Contingut, forma i validesa.
 - b) La pèrdua de jurisdicció dels tribunals per submissió a un arbitratge.
 - c) La renúncia al conveni arbitral.
- B) Intervenció, assistència i supervisió judicial a l'arbitratge.
1. Òrgans judicials competents per a les funcions d'assistència i supervisió de l'arbitratge.
 2. La impossibilitat d'impugnar les resolucions judicials com a norma.
 3. Supòsits:
 - a) Per al nomenament, recusació o la remoció judicial d'àrbitres.
 - b) Per a l'execució de les mesures cautelars adoptades per la Junta Arbitral.

- c) Per a adoptar mesures cautelars relacionades amb un procediment arbitral.
- d) Per a l'assistència judicial en la pràctica de proves.
- e) Per a la impugnació del laude: La impugnació del laude definitiu i la cosa jutjada. L'acció d'anul·lació. La revisió del laude.
- f) Per a l'execució de laudes arbitrals nacionals i estrangers reconeguts.
- g) Per al reconeixement de laudes estrangers; l'exequatur.
- h) Conveni d'arbitratge i declaració de concurs.

II.- LA MEDIACIÓ I LA JURISDICCIO CONTENCIOSA

- A) Qüestions generals prèvies.
 - 1. La mediació, el seu àmbit d'aplicació.
 - 2. Les modalitats de la mediació

- B) La mediació convencional.
 - 1. Supòsits de mediació convencional.
 - 2. Inici de la mediació convencional
 - 3. La pèrdua de jurisdicció dels tribunals per existir-hi un pacte de mediació.

- C) La mediació judicial.
 - 1. L'inici de la mediació judicial.
 - 2. Decisió d'inici de la mediació judicial.

- D) El títol executiu derivat d'una mediació.
 - 1. Mitjançant homologació judicial.
 - 2. Mitjançant elevació a escriptura pública.

VI. LA JURISDICCIO VOLUNTÀRIA

Com a contraposició a la jurisdicció contenciosa o els mecanismes per resoldre el conflicte entre parts, cal fer referència a la jurisdicció voluntària.

TEMA 18. LA JURISDICCIO VOLUNTÀRIA

I.- JURISDICCIO VOLUNTÀRIA

- A) Qüestions generals
 - 1. Àmbit de la jurisdicció voluntària; pressupostos per poder accedir a aquesta jurisdicció.
 - 2. La incompatibilitat de la jurisdicció contenciosa amb la voluntària.
 - 3. Competència judicial o notarial i la possible intervenció del Ministeri Fiscal.
 - 4. Matèries objecte de la jurisdicció voluntària:
 - a) Matèries competència de tribunal.
 - b) Matèries competència de notari.

 - 5. Normes aplicables per a la resolució de les qüestions objecte de la jurisdicció voluntària.

- B) Procediment de jurisdicció voluntària
 - 1. Sol·licitud de jurisdicció voluntària.
 - 2. Mesures cautelars.
 - 3. Admissió i trasllat de la sol·licitud.
 - 4. Vista.
 - 5. Resolució de la sol·licitud de jurisdicció voluntària. La seva eficàcia.
 - 6. Recursos i impugnacions.
 - 7. Costes.